Udskriftsdato: 14. april 2024

2008/1 LSF 140 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. og integrationsloven (Erhvervsrettet danskundervisning på internettet, danskuddannelse til EU-grænsependlere m.v.)

Ministerium: Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration

Journalnummer: Min. f. Flygtninge, Indvandrere og Integration, j.nr. 2008/5100-12

Fremsat den 25. februar 2009 af integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. og integrationsloven

(Erhvervsrettet danskundervisning på internettet, danskuddannelse til EU-grænsependlere m.v.)

§ 1

I lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., jf. lovbekendtgørelse nr. 259 af 18. marts 2006, som ændret ved § 13 i lov nr. 523 af 24. juni 2005 og § 2 i lov nr. 104 af 7. februar 2007, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 2 indsættes:

»**§ 2 a.** Ud over de i § 2 nævnte tilfælde tilbyder kommunalbestyrelsen danskuddannelse til en udlænding, der er fyldt 18 år, har bopæl uden for Danmark og

1) godtgør at have status her i landet af arbejdstager efter EF-Traktatens artikel 39, eller
2) godtgør at have udnyttet retten efter EF-Traktatens artikel 43 til at etablere selvstændig virksomhed her i landet.

Stk. 2. En udlænding anses at opfylde betingelsen i stk. 1, nr. 1, hvis vedkommende fremlægger dokumentation for registrering hos skattemyndighederne og dokumentation for at være statsborger i et EU-land, EØS-land eller Schweiz. Betingelsen i stk. 1, nr. 2, anses for opfyldt, hvis udlændingen fremlægger dokumentation for registrering i det centrale virksomhedsregister, eller, hvor en sådan ikke kan tilvejebringes, anden egnet dokumentation for at drive selvstændig virksomhed her i landet samt dokumentation for at være statsborger i et EU-land, EØS-land eller Schweiz.

Stk. 3. Danskuddannelsen til udlændinge omfattet af stk. 1, nr. 1, tilbydes af kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor den pågældendes arbejdssted ligger. Danskuddannelsen til udlændinge omfattet af stk. 1, nr. 2, tilbydes af kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor den pågældende har etableret selvstændig virksomhed.

Stk. 4. Ved tilbud om danskuddannelse efter stk. 1 finder reglerne i § 2, stk. 1 og 5-7, § 6, stk. 1 og 2, § 8 og § 13, stk. 1, tilsvarende anvendelse.«

2. Efter § 16 indsættes:

»**§ 16 a.** Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration stiller vederlagsfrit et erhvervsrettet danskundervisningstilbud på internettet til rådighed for alle.«

3. *§ 17* affattes således:

»**§ 17.** Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan fravige lovens bestemmelser i det omfang det anses for hensigtsmæssigt for at fremme forsøgs- og udviklingsarbejde inden for lovens område.«

§ 2

I lov om integration af udlændinge i Danmark (integrationsloven), jf. lovbekendtgørelse nr.1593 af 14. december 2007, foretages følgende ændring:

1. I *§ 50, stk. 6,* indsættes efter »kapitel 4-6«: »og af sager om finansiering og resultattilskud m.v. efter kapitel 9«.

§ 3

Loven træder i kraft den 1. juli 2009.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund og indhold

Lovforslaget har til formål at indføre hjemmel i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. (danskuddannelsesloven) til, at Integrationsministeriet kan stille et erhvervsrettet danskundervisningstilbud gratis til rådighed på internettet. Dette element i lovforslaget indgår som en del af udmøntningen af regeringens plan for international rekruttering fra oktober 2007 og Aftale af 28. februar 2008 mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti, De Radikale og Ny Alliance om en jobplan, hvoraf bl.a. følger, at der skal etableres et gratis, erhvervsrettet danskundervisningstilbud på internettet (Online Dansk). Der henvises til afsnit 3.

Lovforslaget har endvidere til formål at gennemføre en præcisering af danskuddannelseslovens regler om målgruppen for det kommunale tilbud om danskuddannelse til udlændinge. Det foreslås således, at det fastsættes, at EU-borgere, der arbejder i Danmark uden at bo her, har samme ret til danskuddannelse efter reglerne i danskuddannelsesloven som udlændinge, der har opholdstilladelse og bopæl i landet. Forslaget skal ses i lyset af en konkret forespørgsel fra 2008, på baggrund af hvilken Integrationsministeriet nærmere har vurderet denne gruppe af EU-borgeres ret til danskuddannelse i medfør af EU-retten. Forslaget skal desuden ses på baggrund af, at der – bl.a. som følge af de seneste års mangel på arbejdskraft – har været et stigende antal EU-borgere (EU-grænsependlere), der dagligt pendler til et arbejde i Danmark fra deres bopæl i et naboland til Danmark, og som ofte kan have behov for at styrke deres danskkundskaber i lighed med udenlandske arbejdstagere bosat her i landet. Der henvises til afsnit 4.

Formålet med lovforslaget er herudover at indføre fornøden hjemmel i danskuddannelsesloven til – som led i regeringens afbureaukratiseringsprogram på det kommunale og regionale område – at gennemføre forsøg på danskuddannelsesområdet. På denne baggrund foreslås det, at den gældende adgang i danskuddannelsesloven til at fravige enkelte af lovens bestemmelser udvides, således at det bliver muligt at fravige enhver af lovens bestemmelser, hvor dette kan fremme forsøgs- og udviklingsarbejde inden for lovens anvendelsesområde. Der henvises til afsnit 5.

Endelig indeholder lovforslaget forslag til ændring af integrationslovens § 50, stk. 6, således at det sikres, at kommunerne kan få adgang til oplysninger i indkomstregisteret i sager om hjemtagelse af resultattilskud. Dermed bliver det lettere for kommunerne at dokumentere, om de er berettigede til resultattilskud efter integrationslovens regler. Der henvises til afsnit 6.

2. Igangværende arbejde på danskuddannelsesområdet i øvrigt

Lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. trådte i kraft den 1. januar 2004. Med loven blev der indført nye rammer og instrumenter med henblik på dels at øge fleksibiliteten i danskuddannelsen, således at der i højere grad kan tages højde for den enkelte kursists udannelsesbaggrund, kompetencer og nuværende beskæftigelsessituation, dels at gøre uddannelserne mere effektive og erhvervsrettede.

Integrationsministeriet har fået gennemført en evaluering af danskuddannelserne, der blandt andet belyser, i hvilket omfang de nye rammer og instrumenter medvirker til at opfylde lovens formål om en mere fleksibel, effektiv og erhvervsrettet danskundervisning.

Evalueringen er blevet offentliggjort den 17. januar 2008. I evalueringen peges der bl.a. på, at undervisningen er styrket, og at progressionen for kursister på alle tre danskuddannelser er forbedret. Samtidig viser evalueringen, at der er punkter i danskuddannelsessystemet, hvor der kan være behov for ændringer eller justeringer. Det gælder bl.a. progressionen hos visse grupper af kursister og principperne bag modultakstfinansieringen.

Regeringen har den 30. april 2008 besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe med repræsentanter fra en

række ministerier og organisationer på danskuddannelsesområdet. Arbejdsgruppen har fået til opgave med udgangspunkt i evalueringen at belyse og uddybe nogle af de udfordringer, som danskuddannelsesområdet står overfor med henblik på at tilvejebringe et grundlag for en vurdering af behovet for eventuelle ændringer af lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

Regeringen vil på baggrund af arbejdsgruppens rapport, når den er offentliggjort, tage stilling til behovet for ændringer af danskuddannelsesloven.

3. Tilbud om gratis erhvervsrettet danskundervisning på internettet (Online Dansk)

Som led i regeringens indsats for at tiltrække højt kvalificeret arbejdskraft fra udlandet har regeringen foreslået, at der etableres et gratis, erhvervsrettet danskundervisningstilbud på internettet (Online Dansk). Etablering af dette danskundervisningstilbud indgår som en del af udmøntningen af regeringens plan for international rekruttering fra oktober 2007 og regeringens aftale af 28. februar 2008 med Dansk Folkeparti, De Radikale og Ny Alliance om Jobplanen.

Det er hensigten, at danskundervisningstilbuddet skal etableres på baggrund af et udbud, og at ministeriet afholder de omkostninger, der er forbundet med etablering og drift af tilbuddet, således at tilbuddet kan stilles vederlagsfrit til rådighed for interesserede.

Erhvervsrettet danskundervisning tilbydes allerede i et vist omfang af private virksomheder bl.a. på internettet. Et offentligt tilbud om gratis Online Dansk rejser spørgsmålet om forholdet til konkurrencelovens regler. Konkurrenceloven indeholder bl.a. et forbud mod konkurrenceforvridende støtte, der ydes ved hjælp af offentlige midler. I henhold til konkurrencelovens § 2, stk. 2, 1. pkt., gælder lovens forbud dog ikke, hvis en konkurrencebegrænsning er en direkte eller nødvendig følge af offentlig regulering.

Der er på finansloven for 2008 tilvejebragt hjemmel til at afholde udgifterne til Online Dansk. Integrationsministeriet har imidlertid vurderet, at det af hensyn til overholdelse af konkurrencelovgivningen er nødvendigt med særskilt hjemmel i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. til at stille undervisningsmaterialet vederlagsfrit til rådighed.

Det foreslås på den baggrund, at der indsættes en bestemmelse i danskuddannelsesloven, hvorefter ministeren for flygtninge, indvandrere og integration stiller et erhvervsrettet danskundervisningstilbud på internettet vederlagsfrit til rådighed for alle.

Det kan i øvrigt oplyses, at formålet med Online Dansk er at give især udlændinge, der skal tage arbejde i Danmark, og deres familier mulighed for at begynde at lære dansk, inden de kommer til Danmark. Tilbuddet skal desuden kunne benyttes efter ankomsten til Danmark sideløbende med beskæftigelse – enten som selvstudie eller eventuelt som et supplement til den danskundervisning, som sprogcentre og andre udbydere af danskuddannelse tilbyder.

Da undervisningstilbuddet er gratis og internetbaseret, kan enhver gøre brug af tilbuddet. Tilbuddet kan således også anvendes af f.eks. udlændinge, der allerede har ophold her i landet, men som har behov for at styrke deres erhvervsrettede danskkundskaber.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2.

4. Danskuddannelse til grænsependlere omfattet af EU-reglerne

4.1. Gældende ret

Det følger af danskuddannelseslovens § 2, stk. 1, at kommunalbestyrelsen tilbyder danskuddannelse til voksne udlændinge, der bor og er folkeregistreret i Danmark. Af lovens § 2, stk. 2, følger, at tilbuddet gives til udlændinge, der er fyldt 18 år og har opholdstilladelse i Danmark eller efter den gældende lovgivning har ret til at opholde sig i Danmark uden opholdstilladelse.

Betingelsen om, at den enkelte udlænding skal være folkeregistreret, har bl.a. til formål at sikre, at tilbuddet om danskuddannelse omfatter udlændinge, der bosætter sig i Danmark. Betingelsen indebærer,

at udlændinge, der kun opholder sig her i landet i ganske kort tid som f.eks. turister, eller som opholder sig i Danmark, medens deres ansøgning om opholdstilladelse som flygtninge behandles (asylansøgere), ikke er omfattet af tilbuddet om danskuddannelse.

Betingelsen indebærer endvidere, at udlændinge, der arbejder i Danmark, men som bor i et andet land, ligeledes ikke har ret til danskuddannelse i henhold til danskuddannelsesloven. Efter lovens nuværende affattelse vil dette også gælde EU-grænsependlere, dvs. udlændinge, der er statsborgere i et EU-land, et EØS-land eller Schweiz, og som arbejder her i landet uden at bo her.

4.2. Den foreslåede ordning

Antallet af EU-borgere, der som grænsependlere arbejder i Danmark uden at bo her, og som dermed ikke folkeregistreres her i landet, har været stigende i de seneste år. De pågældende EU-borgere har dermed bidraget til – i en periode med mangel på arbejdskraft – at fylde huller på arbejdsmarkedet. Det må forventes – uanset den aktuelle økonomiske afmatning – at der fortsat vil være et større antal EU-borgere, der pendler til deres arbejde i Danmark. Dertil kommer, at der i Danmarks grænseområder er en vis tradition for at arbejde på tværs af landegrænserne.

Denne udvikling har aktualiseret spørgsmålet om disse grænsependleres adgang til danskundervisning efter danskuddannelsesloven. Skønt flere af grænsependlerne formentlig har kendskab til dansk – typisk på grund af en opvækst i et grænseområde til Danmark – må det antages, at der er andre, som kan have behov for at modtage danskundervisning, hvis de skal kunne arbejde her i landet bedst muligt.

Dertil kommer, at Integrationsministeriet – foranlediget af en konkret sag rejst af Statsforvaltningen Syddanmark i 2008 – har overvejet spørgsmålet om EU-grænsependleres ret til danskuddannelse efter danskuddannelsesloven på baggrund af reglerne i Rådets forordning 1612/68/EØF af 15. oktober 1968.

Det følger af artikel 7, stk. 2, i Rådets forordning 1612/68/EØF af 15. oktober 1968 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet, at en vandrende arbejdstager nyder samme sociale og skattemæssige fordele som indenlandske arbejdstagere.

Det følger af EF-Domstolens praksis, at der ved »en vandrende arbejdstager« ikke alene forstås en EU-borger, der er statsborger i ét EU-land og bor og arbejder i et andet, men tillige en EU-borger, der arbejder i et andet EU-land uden at bo der.

Bestemmelsen i forordningens artikel 7, stk. 2, finder derfor også anvendelse for arbejdstagere, der er EU-grænsependlere.

EF-Domstolen har flere gange udtalt sig om, hvad der nærmere ligger i begrebet en »social fordel«. I sin dom i sag 157/84, Frascogna, Sml. 1985, s. 1739, præmis 20, har Domstolen udtalt, at begrebet social fordel omfatter rettigheder, »det være sig med eller uden tilknytning til en arbejdskontrakt, som tilkommer enhver indenlandsk arbejdstager, i det væsentligste på grund af hans objektive status som arbejdstager, eller allerede fordi han har bopæl på det nationale område, og hvis udstrækning til også at gælde arbejdstagere med statsborgerskab i andre medlemsstater må antages at kunne fremme disses mobilitet inden for Fællesskabet«.

Det er Integrationsministeriets vurdering, at danskuddannelse kan anses for at være en social fordel. Integrationsministeriet har herved lagt vægt på, at det af danskuddannelseslovens § 1, stk. 2, fremgår, at danskuddannelsen skal bidrage til, at voksne udlændinge så hurtigt som muligt efter at have fået opholdstilladelse i Danmark tilegner sig færdigheder i at forstå og anvende det danske sprog og opnå kendskab til det danske arbejdsmarked, så de herved får mulighed for at komme i beskæftigelse og bliver i stand til at forsørge sig selv. Derved vil en udstrækning af danskuddannelseslovens anvendelsesområde til også at omfatte vandrende arbejdstagere med statsborgerskab i andre medlemsstater kunne fremme de pågældendes mobilitet inden for Fællesskabet, og det må derfor antages, at vandrende arbejdstagere med bopæl i udlandet har krav på tilbud om danskuddannelse i henhold til artikel 7, stk. 2 i forordningen.

På den baggrund foreslås det, at der indsættes en bestemmelse i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., hvorefter statsborgere i EU/EØS-lande og schweiziske statsborgere, der arbejder her i landet uden at bo her, har ret til danskuddannelse svarende til den, som udlændinge, der har opholdstilladelse og er folkeregistreret i en kommune i Danmark, er berettiget til.

Det betyder, at typisk tyskere og svenskere, der arbejder i Danmark uden at bo her, får ret til danskuddannelse i Danmark i henhold til danskuddannelsesloven.

For så vidt angår selvstændige erhvervsdrivende bemærkes det, at det følger af EF-Domstolens praksis, at disse i vid udstrækning direkte af EF-traktatens artikel 43 kan udlede rettigheder svarende til dem, der tilkommer arbejdstagere i medfør af forordning 1612/68, jf. således EF-Domstolens dom i sag C-337/97, Meeusen, Sml. 1999, s. I-03289, præmis 26ff. Det må derfor antages, at også EU/EØS-borgere og schweizere, der bor i udlandet, men etablerer selvstændig virksomhed her i medfør af EF-Traktatens artikel 43, har krav på tilbud om danskuddannelse.

Da der er tale om udlændinge uden bopæl i Danmark, foreslås det, at danskuddannelsen, hvis vedkommende er arbejdstager, tilbydes af kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor den pågældendes arbejdssted ligger, og hvis vedkommende er selvstændig, tilbydes af kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor den pågældende har etableret selvstændig erhvervsvirksomhed.

Der henvises til *lovforslagets § 1, nr. 1*.

Integrationsministeriet har i et informationsbrev af 29. januar 2009 orienteret kommunalbestyrelser og udbydere af danskuddannelse for voksne udlændinge om, at statsborgere i EU/EØS-lande og schweiziske statsborgere, der arbejder her i landet uden at bo her, har ret til danskuddannelse svarende til den, som udlændinge, der har opholdstilladelse og er folkeregistreret i en kommune i Danmark, er berettiget til. Eventuelle berettigede erstatningskrav, som rejses af EU-grænsependlere, som hidtil selv har afholdt udgifter til danskuddannelse, vil blive dækket.

5. Udvidet forsøgsbestemmelse

5.1. Gældende ret

Efter danskuddannelseslovens § 17 kan integrationsministeren fravige reglerne i lovens §§ 3, 4, 9 og 10, i det omfang det anses for hensigtsmæssigt for at fremme forsøgs- og udviklingsarbejde inden for lovens område. Det indebærer, at ministeren for flygtninge, indvandrere og integration som led i forsøg kan fravige reglerne om danskuddannelsernes struktur, indhold og tilrettelæggelse samt reglerne om prøver og udbydere af danskuddannelse.

5.2. Den foreslåede ordning

Det fremgår af regeringsgrundlaget »Mulighedernes samfund« fra november 2007, at regeringen vil åbne mulighed for, at offentlige institutioner på forsøgsbasis kan blive fritaget for nogle af de gældende regler fra stat og kommune mv. med henblik på at afprøve nye måder at gøre tingene på i den offentlige sektor (den såkaldte udfordringsret).

Initiativet indgår tillige som et af hovedelementerne i regeringens afbureaukratiseringsprogram på det kommunale og regionale område.

På Integrationsministeriets område indgår lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. i forsøget med udfordringsret som led i regeringens afbureaukratiseringsprogram. Det forventes, at forsøgene kan indledes medio 2009.

For at give de offentlige institutioner og selvejende institutioner på danskuddannelsesområdet flere muligheder for at fravige regler – f.eks. om procedurer og frister – med henblik på at indhøste erfaringer, som måske kan bruges i afbureaukratiseringsøjemed, foreslås det, at forsøgsbestemmelsen i lovens § 17

udvides, således at det bliver muligt at fravige enhver af lovens bestemmelser, i det omfang det anses for hensigtsmæssigt for at fremme forsøgs- og udviklingsarbejde inden for lovens område.

Der henvises til *lovforslagets § 1, nr. 3*.

6. Ændring af integrationslovens regler om indhentelse af oplysninger

Udlændinge, der er omfattet af integrationsloven, tilbydes et introduktionsprogram de første tre år, de har opholdstilladelse i Danmark.

Det følger i den forbindelse af integrationsloven, at en kommune har mulighed for at modtage resultattilskud, såfremt den kan dokumentere, at en udlænding i den treårige introduktionsperiode opnår ordinær beskæftigelse. Resultattilskuddet gives, såfremt visse betingelser om den pågældende udlændings arbejdsperiode og arbejdstid er opfyldt.

Oplysninger om arbejdsperiode og arbejdstid fremgår af det fælles offentlige indkomstregister. Lov om et indkomstregister, jf. lov nr. 403 af 8. maj 2006, pålægger således arbejdsgivere m.v. at indberette oplysninger om indkomstforhold og arbejdsomfang til indkomstregistret. I bemærkningerne til lovforslaget, jf. Folketingstidende 2005-06, Tillæg A, side 3417 ff., anføres om baggrunden for at oprette registeret bl.a., at det ofte er forbundet med administrativt besvær for både myndigheder, borgere og virksomheder at få tilvejebragt de nødvendige oplysninger om borgernes indkomst. Samme oplysninger gives ofte til flere forskellige myndigheder. Formålet med indkomstregisteret er derfor at skabe grundlag for regelforenklinger og at effektivisere administrationen.

Det anføres videre i bemærkningerne til lovforslaget, at der ved indførelse af et indkomstregister opnås en langt bedre systematisering af indsamlingen af oplysninger om indkomst og arbejdsomfang. De myndigheder m.v., som bruger de oplysninger, der indberettes til indkomstregisteret, kan hente oplysningerne i indkomstregistret frem for selv at indhente oplysningerne hos borgerne, virksomhederne eller andre myndigheder.

Efter de nuværende regler har kommunerne ikke adgang til selv at indhente dokumentation i indkomstregisteret om, hvorvidt en udlænding har opnået ordinær beskæftigelse og dermed, om kommunen er berettiget til at hjemtage resultattilskud efter integrationslovens regler.

Den foreslåede terminaladgang til indkomstregisteret vil efter Integrationsministeriets opfattelse forenkle og effektivisere kommunernes administration af de typer af sager om indhentelse af resultattilskud, der kræver oplysninger om indkomstforhold, for at kommunerne kan dokumentere, om de er berettiget til at hjemtage resultattilskud efter reglerne i integrationsloven.

Kommunerne vil med en terminaladgang til de nødvendige oplysninger i indkomstregisteret kunne tilvejebringe de relevante indkomstoplysninger hurtigt og uden at skulle henvende sig til skattemyndighederne eller andre.

Det bemærkes herved, at kommunerne med en sådan terminaladgang til indkomstregisteret ikke vil være berettiget til at få adgang til andre eller flere oplysninger, end der allerede i dag er adgang til i medfør af forvaltningslovens og persondatalovens almindelige videregivelsesregler, samt integrationslovens bestemmelser om indhentning og videregivelse af oplysninger.

I den forbindelse bemærkes endvidere, at det fremgår af integrationslovens § 50, stk. 5, at kommunalbestyrelsen uden samtykke fra den person, som oplysningerne vedrører, kan kræve at få oplysninger om økonomiske forhold fra andre offentlige myndigheder og arbejdsløshedskasser. Oplysningerne kan indhentes, selv om den person, som oplysningerne vedrører, ikke bor i den kommune, som indhenter oplysningerne. Oplysningerne kan indhentes som led i behandlingen af en enkelt sag eller som led i en generel søgning til brug for kontrol.

Ministeriet finder derfor, at der efter integrationsloven er hjemmel til, at kommunerne kan indhente oplysninger fra indkomstregisteret om arbejdsperioder og arbejdstid uden den pågældende udlændings

samtykke. På den baggrund vil kommunerne kunne dokumentere, hvorvidt en udlænding under introduktionsprogrammet har opnået ordinær beskæftigelse, og dermed om en kommune er berettiget til resultattilskud.

I overensstemmelse med forarbejderne til lov om et indkomstregister vil den foreslåede adgang for kommunerne til dette register skulle udmøntes ved en aftale mellem på den ene side den dataansvarlige (SKAT) og på den anden side den pågældende forvaltning. Ved denne aftale skal det bl.a. fastlægges nærmere, hvilke oplysninger, der skal være adgang til, og hvilken type adgang, der skal være tale om. Datatilsynets rådgivning vil i tvivlstilfælde blive indhentet.

7. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner

På finansloven for 2008 er der afsat 8,0 mio.kr. til udvikling og implementering af forslaget om Online Dansk. Bevillingen er fordelt med 2,0 mio. kr. i hvert af årene 2008-2011. Der er ikke afsat ekstra ressourcer til drift og vedligeholdelse af Online Dansk. Driften forudsættes varetaget af Integrationsministeriet inden for den eksisterende økonomiske ramme.

De omkostninger, der skal dækkes i forbindelse med tilbuddet om Online Dansk, vil navnlig bestå af udgifter til betaling af den vindende tilbudsgiver i et kommende udbud. Det endelige beløb vil afhænge af de afgivne tilbud. Herudover vil der være udgifter forbundet med udbudsrådgivning, informationsindsats mv.

Det skønnes at godt 30.000 personer om året arbejder i Danmark uden at bo her (pendlere). Størstedelen heraf skønnes at bo i Sverige og Tyskland. Formentlig vil en stor del af grænsependlerne have pendlet i flere år og vil formentlig ikke have behov for danskundervisning. Hvis det antages, at 2,5 procent heraf tager imod et tilbud om danskuddannelse i 270 timer, vil udgiften hertil være 16 mio.kr. Staten refunderer 50 pct. af kommunens udgift til danskuddannelse. Den statslige udgift vil herefter være 8 mio.kr. Det skal bemærkes, at skønnet er behæftet med stor usikkerhed, da det er vanskeligt at forudse, hvor mange grænsependlere der vil benytte sig af tilbuddet og i hvilket omfang.

Udgifterne til danskuddannelse til EU-grænsependlere afholdes inden for den afsatte bevillingsramme på finanslovens § 18.31.03.

Forslaget om udvidelse af forsøgsbestemmelsen i danskuddannelseslovens § 17 skønnes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner.

Den foreslåede ændring af integrationslovens § 50, stk. 6, har til formål at lette kommunernes arbejde ved fremskaffelse af dokumentation for opnået beskæftigelsesgrad i sager om hjemtagelse af resultattilskud. Dette vil medføre en administrativ lettelse for kommunerne.

8. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Det kan ikke udelukkes, at lovforslaget kan have negative økonomiske konsekvenser for erhvervslivet, idet konkurrencen med eventuelle, allerede eksisterende udbydere af tilsvarende erhvervsrettet danskuddannelse på internettet alt andet lige ikke vil komme til at foregå på lige fod. Det skal dog understreges, at Online Dansk vil blive udbudt i EU-udbud med prækvalifikation, således at eksisterende virksomheder på markedet får mulighed for at konkurrere om opgaven på åbne og lige vilkår.

9. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget skønnes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

10. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

11. Forholdet til EU-retten

Med lovforslaget præciseres det, at EU-grænsependlere har ret til at modtage danskuddannelse. Denne ret har EU- grænsependlere allerede i henhold til artikel 7, stk. 2, i Rådets forordning 1612/68/EØF af 15. oktober 1968 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet.

12. Hørte myndigheder m.v.

Lovforslaget har været sendt til høring hos følgende myndigheder og organisationer:

AOF Danmark, Beskæftigelsesrådet, Børne- og Kulturchefforeningen, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Oplysnings Forbund, Datatilsynet, De Samvirkende Invalideorganisationer, Det Centrale Handicapråd, Foreningen af Ledere ved Danskuddannelser, FOF's Landsorganisation, KL, Landsorganisationen i Danmark, Liberalt Oplysningsforbund, Lærernes Centralorganisation, Rådet for Etniske Minoriteter og Uddannelsesforbundet.

13. Sammenfattende skema:

	Positive konsekvenser/ Mindreudgifter	Negative konsekvenser/ Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Udgifterne afholdes inden for den afsatte ramme på finanslovens § 18.31.03
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Forslaget om kommunal adgang til det fælles offentlige indkomstregister vil bidrage til at effektivisere kommunernes administration	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Det kan ikke udelukkes, at lovforslaget kan have negative økonomiske konsekvenser for erhvervslivet
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Med lovforslaget præciseres det, at EU-grænsependlere har ret til at modtage danskuddannelse.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse i *§ 2 a, stk. 1* indebærer, at udlændinge, der er fyldt 18 år, har bopæl uden for Danmark og godtgør enten at have status her i landet af arbejdstager efter EF-Traktatens artikel 39

eller at have udnyttet retten efter EF-Traktatens artikel 43 til at etablere selvstændig virksomhed her i landet, har ret til danskuddannelse.

EF-Traktatens bestemmelser om arbejdstagere (artikel 39) og retten til at etablere selvstændig erhvervsvirksomhed (artikel 43) kan ud over af statsborgere i EU-landene påberåbes af statsborgere i EØS-landene (Island, Liechtenstein og Norge) og Schweiz.

Den foreslåede bestemmelse får ikke betydning for grænsependlere, der ikke er statsborgere i et EU/EØS-land eller Schweiz. Disse har ikke og vil heller ikke med den foreslåede ændring have ret til danskuddannelse efter danskuddannelsesloven.

Statsborgere i EU-landene, EØS-landene og Schweiz, som arbejder i Danmark uden at bo her, bliver ikke folkeregistreret og får heller ikke udstedt registreringbevis efter EU-opholdsbekendtgørelsen. De pågældende kan derfor ikke med henvisning til dokumentation af denne art godtgøre, at de opfylder betingelserne i den foreslåede bestemmelse i § 2 a, stk. 1. Derimod bliver alle lønmodtagere her i landet registreret hos skattemyndighederne, ligesom størstedelen af de selvstændige erhvervsdrivende skal registreres i det centrale virksomhedsregister (CVR).

Det foreslås på den baggrund i *§ 2 a, stk. 2*, at en udlænding anses for at opfylde betingelserne i den foreslåede bestemmelse i § 2 a, stk. 1, hvis den pågældende for det første dokumenterer at være statsborger i et EU-land, et EØS-land eller Schweiz og for det andet (hvis vedkommende er arbejdstager) fremlægger dokumentation for registrering hos skattemyndighederne eller (hvis vedkommende er selvstændig) fremlægger dokumentation for registrering i det centrale virksomhedsregister eller, hvor denne ikke kan tilvejebringes, anden egnet dokumentation for at drive selvstændig virksomhed her i landet.

Brug af anden egnet dokumentation for at drive selvstændig virksomhed her i landet vil kun komme på tale i tilfælde, hvor der ikke foreligger pligt til registrering i det centrale virksomhedsregister, hvilket f.eks. er tilfældet for kunstnere med en omsætning på mindre end 300.000 kr. om året. For en billedkunstner kan dokumentationen f.eks. bestå i fremlæggelse af lejekontrakt for eller skøde på atelier samt fremlæggelse af ordrebøger, værker eller udstillingskataloger.

Det foreslås i *§ 2 a, stk. 3*, at danskuddannelse i henhold til den foreslåede bestemmelse i § 2 a, stk. 1, nr. 1, (hvis vedkommende er arbejdstager) tilbydes af kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor den pågældendes arbejdssted ligger og i henhold til den foreslåede bestemmelse i § 2 a, stk. 1, nr. 2, (hvis vedkommende er selvstændig) tilbydes af kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor den pågældende har etableret selvstændig virksomhed.

I tvivlstilfælde, f.eks. hvis arbejdsstedet har afdelinger i forskellige kommuner, må der lægges vægt på, hvor arbejdstageren eller den, der driver selvstændig erhvervsvirksomhed, har sit hovedarbejdssted.

I den foreslåede bestemmelse i *§ 2 a, stk. 4*, fastslås det, at reglerne i § 2, stk. 1 og 5 -7, § 6, stk. 1 og 2, § 8 og § 13, stk. 1, finder tilsvarende anvendelse. Det betyder, at den kommune, som efter den foreslåede bestemmelse i stk. 3, tilbyder danskuddannelse til EU-grænsependlere, har samme funktion som bopælskommunen ville have haft, hvis den pågældende udlænding havde været bosat her i landet i stedet for i udlandet.

Særligt om henvisningerne til lovens § 2, stk. 1, og stk. 5 – 7, bemærkes, at henvisningen til lovens § 2, stk. 1, 2. pkt., indebærer, at danskuddannelsestilbuddet omfatter undervisning i op til tre år efter det tidspunkt, hvor udlændingen første gang kan tilbydes danskuddannelse. Henvisningen til lovens § 2, stk. 5, indebærer, at hvor udlændingen i en række nærmere angivne tilfælde har været afskåret fra at benytte sig af danskuddannelsestilbuddet i et vist tidsrum, skal vedkommende kompenseres med et tilbud om undervisning i et tilsvarende tidsrum, og som følge af henvisningen til lovens § 2, stk. 7, vil ministeren kunne fastsætte nærmere regler herom også for EU-grænsependleres vedkommende. Henvisningen til lovens § 2, stk. 6, indebærer, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at udlændinge, som ikke har

påbegyndt eller afsluttet danskuddannelsen i løbet af den treårige periode, fortsat skal have tilbud om danskuddannelse.

Til nr. 2

Den foreslåede bestemmelse i *§ 16 a* indebærer, at tilbuddet om erhvervsrettet danskundervisning på internettet stilles til rådighed gratis og skal kunne benyttes af alle.

Online Dansk omfatter undervisning i udtale, skrivning, lytning og læsning. Undervisningen tilrettelægges, således at der i vidt omfang gøres brug af internettets multimediefaciliteter, herunder f.eks. tekst, lyd, billeder, filmklip og eventuelt animation. Det vil primært være indlæringen af alment dansk, der tilgodeses i undervisningen, idet analyser af »arbejdspladssprog« viser, at langt hovedparten af det sprog, der benyttes på en arbejdsplads, kan betegnes som alment sprog. Erhvervsretningen af undervisningstilbuddet sikres primært gennem valg af relevante emner i danskundervisningsmodulerne samt gennem orienteringsmoduler og et modul med fagsprog og ordforråd inden for udvalgte arbejdsområder.

Det endelige indhold af undervisningstilbuddet vil dog afhænge af det gennemførte udbud.

Tilbuddet Online Dansk skal kunne anvendes med udbytte af udlændinge med forskellig uddannelsesbaggrund fra hjemlandet, for eksempel såvel håndværkere som universitetsuddannede. For at sikre denne brede anvendelsesflade er målbeskrivelserne relateret til sprogcentrenes Danskuddannelse 2, som er tilrettelagt for personer med kortere uddannelsesmæssig baggrund. Materialet skal imidlertid udformes, så det også appellerer til højtuddannede, som må forventes at have en hurtigere progression og dermed nå gennem materialet hurtigere end udlændinge med en kortere uddannelse.

Undervisningstilbuddet opdeles i moduler af stigende sværhedsgrader – svarende til Europarådets niveaubeskrivelser A1, A2, A2/B1 og B1. Der indbygges så vidt muligt sprogtest på hvert modul, så brugeren selv kan vurdere sit udbytte af indsatsen. På alle moduler vil der være øvelser i udtale, skrivning, lytning og læsning. Ved fastlæggelsen af niveauerne for de forskellige sprogmoduler tages der udgangspunkt i niveaubeskrivelserne for modulerne på Danskuddannelse 2.

Danskundervisningsmodulerne udbydes i et EU-udbud med prækvalifikation. Det forventes, at der i 2009 kan indgås kontrakt med et firma eller et konsortium, som kan stå for udvikling, drift og vedligeholdelse af undervisningstilbuddet.

Til nr. 3

Efter den gældende regel i danskuddannelseslovens § 17 kan integrationsministeren som led i forsøg fravige danskuddannelseslovens regler om danskuddannelsernes struktur, indhold og tilrettelæggelse samt reglerne om prøver og udbydere af danskuddannelse, jf. danskuddannelseslovens §§ 3, 4, 9 og 10.

Det foreslås i *§ 17*, at forsøgsbestemmelsen gøres generel, således at integrationsministeren har mulighed for at fravige enhver af lovens bestemmelser for at fremme forsøgs- og udviklingsarbejde. Det forudsættes, at integrationsministeren alene kan træffe beslutning om, at en eller flere af lovens bestemmelser kan fraviges, såfremt fravigelsen sker som led i et mere afgrænset forsøgs- eller udviklingsarbejde og for en afgrænset tidsperiode, f.eks. for at få mulighed for at afprøve forenklede registreringsprocedurer, som forventes at ville kunne bidrage til afbureaukratisering. Det forudsættes endvidere, at en adgang til at fravige lovens bestemmelse alene kan meddeles et mindre antal institutioner på danskuddannelsesområdet, og at forsøgs- og udviklingsarbejde alene kan iværksættes, såfremt disse kan bidrage til en bedre opfyldelse af formålet med danskuddannelsesloven.

Til § 2

Til nr. 1

Den foreslåede ændring af bestemmelsen i integrationslovens § 50, stk. 6, har til formål at sikre, at en kommunalbestyrelse kan indhente oplysninger fra indkomstregisteret til brug for behandling af sager om hjemtagelse af resultattilskud efter integrationsloven. Dette foreslås med henblik på en forenkling og effektivisering af sagsgangen i denne type sager.

Efter den gældende bestemmelse i integrationslovens § 50, stk. 6, kan kommunalbestyrelsen til brug for behandlingen af sager om ydelser efter kapitel 4-6 få terminaladgang til oplysninger i indkomstregisteret, jf. § 7 i lov nr. 403 af 8. maj 2006 om et indkomstregister.

Bestemmelsen i § 50, stk. 6, omfatter ikke adgang til oplysninger i indkomstregisteret til brug for behandlingen af sager efter integrationslovens kapitel 9 vedrørende finansiering og administration. Integrationslovens kapitel 9 indeholder i § 45, stk. 7, nærmere regler om, at en kommunalbestyrelse har mulighed for at hjemtage resultattilskud, bl.a. hvis en udlænding i den treårige introduktionsperiode opnår ordinær beskæftigelse i en sammenhængende periode på mindst seks måneder.

Det fælles offentlige indkomstregister, der blev etableret ved lov om et indkomstregister, der trådte i kraft den 1. januar 2008, indeholder oplysninger om borgernes indkomstforhold og arbejdsomfang. Det betyder, at indberetninger af løn mv. sker via indkomstregisteret og dermed, at de oplysninger, som kommunerne skal bruge for at kunne dokumentere retten til at hjemtage resultattilskud efter integrationsloven, er at finde i registeret.

Formålet med indkomstregisteret er at skabe grundlag for regelforenklinger og at effektivisere administrationen.

Efter § 7 i lov om et indkomstregister kan en kommunal myndighed få terminaladgang til indkomstregisteret, i det omfang de i henhold til anden lovgivning kan få en sådan adgang.

Kommunerne vil med en terminaladgang til de nødvendige oplysninger i indkomstregisteret kunne tilvejebringe de relevante indkomstoplysninger hurtigt og enkelt og uden at skulle henvende sig hos borgerne, til skattemyndighederne eller andre.

På den baggrund foreslås det, at der fastsættes hjemmel i integrationsloven til, at en kommunalbestyrelse kan få terminaladgang til oplysninger i indkomstregisteret til brug for behandling af sager om hjemtagelse af resultattilskud.

Det foreslås derfor i *§ 50, stk. 6*, at en kommunalbestyrelse, der til brug for behandlingen af sager om finansiering og resultattilskud m.v. skal dokumentere, at den er berettiget til resultattilskud efter integrationslovens regler, fremover kan få terminaladgang til oplysninger i indkomstregisteret, jf. § 7 i lov om et indkomstregister.

Til § 3

Det foreslås i lovforslagets § 3, at loven træder i kraft den 1. juli 2009.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering	*Lovforslaget*
	§ 1
	I lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., jf. lovbekendtgørelse nr. 259 af 18. marts 2006, som ændret ved § 13 i lov nr. 523 af 24. juni 2005 og § 2 i lov nr. 104 af 7. februar 2007, foretages følgende ændringer:
§ 2. ---	**1.** Efter § 2 indsættes:
	»**§ 2 a.** Ud over de i § 2 nævnte tilfælde tilbyder kommunalbestyrelsen danskuddannelse til en udlænding, der er fyldt 18 år, har bopæl uden for Danmark og 1) godtgør at have status her i landet af arbejdstager efter EF-Traktatens artikel 39, eller 2) godtgør at have udnyttet retten efter EF-Traktatens artikel 43 til at etablere selvstændig virksomhed her i landet. *Stk. 2.* En udlænding anses at opfylde betingelsen i stk. 1, nr. 1, hvis vedkommende fremlægger dokumentation for registrering hos skattemyndighederne og dokumentation for at være statsborger i et EU-land, EØS-land eller Schweiz. Betingelsen i stk. 1, nr. 2, anses for opfyldt, hvis udlændingen fremlægger dokumentation for registrering i det centrale virksomhedsregister, eller, hvor en sådan ikke kan tilvejebringes, anden egnet dokumentation for at drive selvstændig virksomhed her i landet samt dokumentation for at være statsborger i et EU-land, EØS-land eller Schweiz. *Stk. 3.* Danskuddannelsen til udlændinge omfattet af stk. 1, nr. 1, tilbydes af kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor den pågældendes arbejdssted ligger. Danskuddannelsen til udlændinge omfattet af stk. 1, nr. 2, tilbydes af kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor den på-

gældende har etableret selvstændig virksomhed.

Stk. 4. Ved tilbud om danskuddannelse efter stk. 1 finder reglerne i § 2, stk. 1 og 5-7, § 6, stk. 1 og 2, § 8 og § 13, stk. 1, tilsvarende anvendelse.«

§ 16. ---

2. Efter § 16 indsættes:

»**§ 16 a.** Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration stiller vederlagsfrit et erhvervsrettet danskundervisningstilbud på internettet til rådighed for alle.«

§ 17. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan fravige reglerne i §§ 3, 4, 9 og 10, i det omfang det anses for hensigtsmæssigt for at fremme forsøgs- og udviklingsarbejde inden for lovens område.

3. § 17 affattes således:

»**§ 17.** Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan fravige lovens bestemmelser i det omfang det anses for hensigtsmæssigt for at fremme forsøgs- og udviklingsarbejde inden for lovens område.«

§ 2

I lov om integration af udlændinge i Danmark (integrationsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1593 af 14. december 2007, foretages følgende ændring:

§ 50. ---

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen kan til brug for behandlingen af sager om ydelser efter kapitel 4-6 få terminaladgang til oplysninger i indkomstregisteret, jf. lov om et indkomstregister § 7.

1. I § 50, stk. 6 indsættes efter »kapitel 4-6«: »og af sager om finansiering og resultattilskud m.v. efter kapitel 9«.